

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/165/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714204513
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6714204513.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a JUDr. Amy Odalošovej, v právnej veci navrhovateľa S. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX/XX, XXX XX D., zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní o určenie neexistencie práva na výkon zrážok zo mzdy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 13C/44/2014-54 zo dňa 20. 11. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol: „Navrhovateľ sa svojim návrhom doručeným na tunajší súd dňa 31.03.2014 domáhal toho, aby súd určil, že odporca na základe dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 28.01.2008, nemá právo na zrážky zo mzdy navrhovateľa. Zároveň sa domáhal, aby súd zaviazal odporcu na náhradu trov konania, a to na tom základe, že navrhovateľ uzavrel so spoločnosťou odporcu dňa 28.01.2008 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200006032. Uzavretím úverovej zmluvy malo na základe bodu 7. tejto zmluvy dôjsť taktiež k uzavretiu dohody o zrážkach zo mzdy. Na základe úverovej zmluvy bol navrhovateľovi poskytnutý úver vo výške 199,16 €, ktorý sa navrhovateľ zaviazal splácať v 30-tich mesačných splátkach po 18,26 € (550,- Sk). Zmluvná odmena bola dohodnutá vo výške 348,54 € (10 500,- Sk) za obdobie 2,5 roka s predpokladanou RPMN na úrovni 161,41 %. Odporca z dôvodu, že navrhovateľ poskytnutý úver riadne nespĺcal predložil dohodu o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy navrhovateľa spoločnosti CAG, s.r.o., so sídlom J. Bánika 2009/4, Zvolen, spolu s výzvou na vykonávanie zrážok zo mzdy za účelom začatia vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa. Navrhovateľ sa návrhom na nariadenie predbežného opatrenia na zdržanie sa vykonávania zrážok zo mzdy zo dňa 20.02.2014 domáhal vydania predbežného opatrenia, ktoré by až do právoplatného skončenia konania vo veci samej zamedzilo výkonu ďalších zrážok zo mzdy navrhovateľa. Navrhovateľ potrebu vydania predbežného opatrenia odôvodnil neexistenciou pohľadávky, ktorá má byť zrážkami uspokojovaná a taktiež neplatnosťou samotnej dohody o zrážkach zo mzdy. Uznesením zo dňa 14.03.2014 vydaným Okresným súdom Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/25/2014 Okresný súd Zvolen nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil zamestnávateľovi navrhovateľa povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy navrhovateľa a zároveň navrhovateľa zaviazal do 30 dní podať návrh na začatie konania vo veci samej. Navrhovateľ ďalej v návrhu okrem iného uviedol, že predmetná úverová zmluva neobsahuje väčšie množstvo podstatných

náležitostí (ani jeden údaj podľa ust. § 4 ods. 2 písm. e), g), i), j), k) zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001), ktorých absencia je ustanovením § 4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Na základe uvedeného a pre absenciu podstatných obligatórných náležitostí v úverovej zmluve, mal odporca právo len na vrátenie ním poskytnutej istiny vo výške 199,16 € bez úrokov a poplatkov. Navrhovateľ len na základe zrážok zo mzdy poukázal na účet odporcu sumu 130,- €. Okrem zrážok zo mzdy plnil navrhovateľ svoj dlh aj prostredníctvom dobrovoľných splátok. Ďalej v návrhu navrhovateľ uviedol, že jednou z podmienok poskytovateľa úveru pre uzavretie zmluvy o úvere bolo pristúpenie k dohode o zrážkach zo mzdy, ktorá bola zakomponovaná v úverovej zmluve. Navrhovateľ uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy nemohol nijakým spôsobom vylúčiť. Táto dohoda bola uzavretá na základe a v súvislosti s úverovým vzťahom, bola vopred predformulovaná, poskytovateľom úveru vzorovo vypracovaná a predložená a na jej podpísanie bolo viazané poskytnutie finančných prostriedkov vyplývajúcich z úverovej zmluvy. V úverovej zmluve navrhovateľ teda zabezpečil v prospech odporcu svoj záväzok krajne nevýhodným spôsobom - dohodou o zrážkach zo mzdy - ktorá bola neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy a ktorú nemohol navrhovateľ nijako upraviť, ani vylúčiť. V zmysle predmetnej dohody bol odporca oprávnený sám určiť výšku dlžnej sumy a túto predložil platiteľovi mzdy navrhovateľa - spoločnosti CAG, s.r.o., Zvolen za účelom vykonávania zrážok. Na základe uvedeného a žiadosti odporcu vykonáva zamestnávateľ navrhovateľa od augusta 2012 pravidelné mesačné zrážky zo mzdy navrhovateľa. Už samotné zabezpečenie záväzku navrhovateľa ako dlžníka vopred podpísanou dohodou o zrážkach zo mzdy bez vyplnenia dlžnej sumy a určenia presných pravidiel pre jej určenie predstavuje neprimeranú a neprijateľnú požiadavku poskytovateľa úveru. Týmto na základe neobmedzenej vôle môže dodávateľ vymáhať od navrhovateľa dlh, ktorý neexistuje. Bez akéhokoľvek obmedzenia tak stavia navrhovateľa do pozície, kedy tento stráca právo disponovať so svojim príjmom, ako s vlastným majetkom, a to bez právneho základu. K zrážkam dochádza pravidelne každý mesiac, no aj napriek tomu je splatenie veriteľom vymáhanej sumy v nedohľadne. Iný inštitút ako predbežné opatrenie navrhovateľovi v danom prípade nepomôže. Vychádzajúc z ustanovení § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) sa navrhovateľ domáha určenia toho, že odporca nemá právo na zrážky zo mzdy navrhovateľa, nakoľko dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a taktiež preto, že dlh navrhovateľa je v plnom rozsahu uhradený. Naliehavý právny záujem navrhovateľa je daný hlavne tým, že odporca požiadaval platiteľa mzdy navrhovateľa o začatie výkonu zrážok. Tým môže odporca každomesačne disponovať značnou časťou príjmu navrhovateľa, čo spôsobuje výrazné obmedzenie navrhovateľa v zabezpečovaní základných potrieb rodiny a spôsobuje jej značné finančné problémy. Zároveň je nutné uviesť, že v súlade s ustálenou judikatúrou všeobecných súdov Slovenskej republiky, ako i Súdneho dvora Európskej únie je naliehavý právny záujem spotrebiteľa na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok a neplatnosti zmlúv vždy daný. Navrhovateľ v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 26.04.2010 č. k. 5Co/358/2009-199, v ktorom odvolací súd k námietke žalovanej o absencii naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu, poukázal na ustálenú súdnu prax, keď spotrebiteľ má vždy naliehavý právny záujem na vyslovení neplatnosti poisťných podmienok konkrétnej poisťnej zmluvy, lebo v opačnom prípade by došlo u žalobcu k zásahu do nadobudnutých práv.

K podanému návrhu sa písomne vyjadril odporca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, ktorá žiadala návrh v celom rozsahu zamietnuť a v prípade úspechu v spore si uplatňovala trovy konania.

Súd vo veci vytýčil pojednávanie na deň 20.10.2014, pričom pojednával v neprítomnosti odporcu a jeho právnej zástupkyne, ktorá svoju neúčast' ospravedlnila a žiadala pojednávať v ich neprítomnosti v zmysle predloženého písomného vyjadrenia.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s prednesom právneho zástupcu navrhovateľa, oboznámením sa s prednesom navrhovateľa, oboznámením sa so zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa 28.01.2008, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Súd z prednesu právneho zástupcu navrhovateľa zistil, že sa pridrižiava písomne podaného návrhu, ako aj svojho písomného vyjadrenia z č. I. 37 - 39. V prípade úspechu v spore si uplatňoval trovy konania.

Súd z prednesu navrhovateľa zistil, že je pravda, že on uzatvoril s odporcom zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200006032. Je pravda, že mal vedomosť, že v tejto zmluve sa nachádza aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ale myslel si, že táto časť zmluvy nebude naplnená a odporca k tomu nepristúpi. Až

neskoršie z toho dôvodu, že manželka prestala pracovať, sa dostali do zlej finančnej situácie a nemohli dodržiavať podmienky predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere a prestali splácať, resp. on prestal splácať jednotlivé splátky. Je pravda, že následne po tom, ako prestal splácať tieto splátky, odporca využil túto časť zmluvy a zaslal jeho zamestnávateľovi dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej mu zamestnávateľ začal strhávať finančné prostriedky. Ďalej k veci uviedol, že pri podpisovaní predmetnej zmluvy o úvere sa nepýtal, že aké účinky bude mať táto dohoda o zrážkach zo mzdy, ani sa nepýtal na bližšie vysvetlenie tohto inštitútu. Čo sa týka toho, že koľko doteraz zaplatil na základe vyššie uvedenej zmluvy, tak k tomu uviedol, že momentálne to nevie presne uviesť, ale podľa jeho názoru už zaplatil celú istinu. Zamestnávateľ mu strhol doteraz z jeho mzdy sumu 130,- €.

Súd zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200006032 zistil, že túto uzatvoril odporca ako veriteľ s navrhovateľom ako dlžníkom dňa 21.01.2008 a na základe tejto zmluvy bol navrhovateľovi poskytnutý revolvingový úver vo výške 199,16 €. Súčasťou tejto zmluvy je aj dohoda o zrážkach zo mzdy.

Súd z uznesenia Okresného súdu Zvolen č. k. 17C 25/2014-10 zo dňa 14.03.2014 zistil, že týmto uznesením okresný súd nariadil predbežné opatrenie, v ktorom uložil zamestnávateľovi navrhovateľa - spoločnosti CAG, s.r.o., Zvolen zdržať sa zrážok zo mzdy navrhovateľa v prospech odporcu na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 28.01.2008. Zároveň týmto predbežným opatrením bolo navrhovateľovi uložené, aby do 30-tich dní od nariadenia tohto rozhodnutia podal návrh na začatie konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 28.01.2008.

Z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co 764/2014-23 zo dňa 08.07.2014 súd zistil, že Krajský súd v Banskej Bystrici predmetné uznesenie Okresného súdu Zvolen potvrdil.

Podľa § 80 písm. c) O.s.p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný, a preto návrh zamietol. Predovšetkým uvedený návrh zamietol z toho dôvodu, že v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. navrhovateľ na určení toho, čoho sa domáhal, nemá právny záujem.

Existencia naliehavého právneho záujmu je procesnou podmienkou konania, či tu určitý právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, pričom nedostatok takejto procesnej podmienky vedie k zamietnutiu návrhu bez preskúmania samotnej vecnej správnosti právneho posúdenia platnosti, resp. neplatnosti právneho úkonu. Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacieho návrhu musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže žalovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva alebo právnej neistoty. Záver súdu o neexistencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá posúdenie, či podaná určovacia žaloba je vhodným procesným nástrojom ochrany jeho práva. O naliehavý právny záujem môže ísť zásadne len vtedy, ak by bez súdom vysloveného určenia, či právny vzťah alebo právo existuje, bolo buď ohrozené právo navrhovateľa alebo by sa jeho právne postavenie stalo neistým.

V danom prípade navrhovateľ zdôvodňoval svoj naliehavý právny záujem okrem iného poukazom na judikatúru slovenských súdov, v ktorom poukázal na ustálenú súdnu prax, že spotrebiteľ má vždy naliehavý právny záujem na vyslovení neplatnosti poisťných podmienok v konkrétnej poisťnej zmluve. Tu súd poukazuje na tú skutočnosť, že v samotnom uznesení Okresného súdu Zvolen 17C 25/2014-10 zo dňa 14.03.2014 bola uložená navrhovateľovi povinnosť do 30-tich dní od nariadenia tohto rozhodnutia podať návrh na začatie konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy s tým, že toto uznesenie je zo dňa 14.03.2014 a navrhovateľ podáva návrh vo veci 13C 44/2014 dňa 31.03.2014, kde sa však nedomáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ale domáha sa určenia, že odporca na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 28.01.2008 nemá právo na zrážky zo mzdy navrhovateľa.

Tu súd poukazuje na tú skutočnosť, že podľa názoru súdu bol by preukázaný naliehavý právny záujem, na určení neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, pretože bez tohto určenia by bolo jeho

právne postavenie ohrozené, naďalej by pretrvával stav jeho objektívnej právnej neistoty, pričom tento stav nemožno odstrániť inými prostriedkami. Ak navrhovateľ neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie návrhu.

Keďže súd dospel k záveru, že takto vyjadrený určovací návrh nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prístupným prostriedkom ochrany práva, súd návrh navrhovateľa zamietol bez toho, aby sa zoberal meritom veci.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 151 ods. 3 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia“.

Proti predmetnému rozsudku okresného súdu sa navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolal a v odvolaní uviedol, že podáva voči rozsudku okresného súdu v zákonnej 15 - dňovej lehote odvolanie, ktoré odôvodňuje ust. § 205 ods. 2 písm. a) zák. č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte len OSP), pretože v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP a to konkrétne k vade konania podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) OSP - súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, ďalej podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d) OSP, v zmysle ktorého súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) OSP, v zmysle ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K jednotlivým dôvodom odvolania navrhovateľ v odvolaní ďalej uviedol, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že „návrh navrhovateľa nie je dôvodný, a preto návrh zamietol. Predovšetkým uvedený návrh zamietol z toho dôvodu, že v zmysle ust. § 80 písm. c) OSP navrhovateľ na určení toho, čoho sa domáhal, nemá (naliehavý) právny záujem“. V uvedenej súvislosti navrhovateľ v odvolaní uviedol, že k určovaciemu návrhu, tak ako bol vyjadrený navrhovateľom v žalobe, považuje za potrebné uviesť, že je spôsobilým prostriedkom ochrany práv navrhovateľa a zodpovedá naliehavému právnenému záujmu. Poukázal pritom na skutočnosť, že v čase podania samotného návrhu neboli v prospech odporcu vykonávané zrážky zo mzdy navrhovateľa, ktoré boli pozastavené na základe predbežného opatrenia. Žalobný návrh bol teda podľa navrhovateľa opodstatnený najmä z toho dôvodu, že odporca nemal právo na zrážky zo mzdy navrhovateľa, keďže v čase podania návrhu o určení neexistencie práva na výkon zrážok zo mzdy navrhovateľa neexistovala pohľadávka odporcu voči navrhovateľovi a to jednak z toho dôvodu, že navrhovateľ aj v čase pred predložením dohody o zrážkach zo mzdy poukazoval na účet odporcu peňažné prostriedky, a taktiež jednotlivými zrážkami zo mzdy navrhovateľa bola navrhovateľovi zo mzdy zrazená suma celkom vo výške 130 €. Odporca mal pritom nárok len na vrátenie sumy 199,16 €, nakoľko v zmluve absentovali údaje vyžadované zákonom č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, ktorý zákon absenciu údajov uvedených v ust. § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l) cit. zákona v zmluve, sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Navrhovateľ v odvolaní ďalej uviedol, že predmetná zmluva obsahovala tiež zmluvné dojednanie o úrokoch vo výške 161 % ročne, čo je v hrubom rozpore s dobrými mravmi. V uvedenej súvislosti navrhovateľ v odvolaní okresnému súdu vytkol, že sa vôbec nezaoberal úhradami navrhovateľa v prospech odporcu pred výkonom zrážok zo mzdy navrhovateľa.

Navrhovateľ v odvolaní ďalej uviedol, že predbežné opatrenie slúži len do času, kým súd nerozhodne vo veci samej. Ak by súd vyhovel návrhu navrhovateľa, ktorým sa navrhovateľ domáhal určenia neexistencie práva na výkon zrážok zo mzdy navrhovateľa, z rozhodnutia súdu vo veci samej by podľa navrhovateľa jednoznačne vyplývalo, že odporca nemá právo na výkon zrážok zo mzdy navrhovateľa a teda zamestnávateľ navrhovateľa by na základe rozsudku súdu nemohol vykonávať zrážky zo mzdy navrhovateľa, pričom by o tom nemal žiadnu pochybnosť. Rozhodnutím vo veci samej, vydaným v zmysle návrhu navrhovateľa by sa podľa navrhovateľa odstránili akékoľvek pochybnosti zamestnávateľa navrhovateľa, ktorému bola predložená dohoda o zrážkach zo mzdy, uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom, porušujúca zákon a dobré mravy, na základe ktorej sa môže odporca svojvoľne a voľnou úvahou rozhodnúť, či nejaký majetok spotrebiteľa postihne alebo nie. Na vznik naliehavého právneho záujmu navrhovateľa na požadovanom určení teda podľa navrhovateľa stačí také správanie odporcu, ktoré svedčí o jeho úmysle porušiť právo navrhovateľa resp. spôsobiť mu ujmu na jeho právnom postavení.

Podľa názoru navrhovateľa žaloba o určenie neexistencie práva na výkon zrážok zo mzdy je dôvodná a je na takomto určení aj naliehavý právny záujem, nakoľko bez rozhodnutia súdu v zmysle uvedeného návrhu by boli v prospech odporcu vykonávané zrážky zo mzdy navrhovateľa, na ktoré odporca nemá nárok. Súd sa mal podľa navrhovateľa zaoberať žalobným návrhom z objektívneho hľadiska, tzn. hlavne z pohľadu stavu záväzku medzi účastníkmi a na základe uvedeného posúdiť, či má alebo nemá veriteľ voči odporcovi nárok na výkon zrážok zo mzdy navrhovateľa.

V závere odvolania navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a aby priznal navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 59,41 €.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu danom odvolaním navrhovateľa podľa ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1,2 OSP ako vecne správny potvrdil.

Z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu vyplýva, prečo okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade navrhovateľ nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, že odporca na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 28. 01. 2008 nemá právo na zrážky zo mzdy navrhovateľa. V uvedenej súvislosti poukázal okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku na tú skutočnosť, že bol by daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré určenie by bolo objektívne právne spôsobilé odstrániť stav právnej neistoty navrhovateľa. V danom prípade však navrhovateľ podal návrh, kde sa nedomáhal určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, ale domáhal sa určenia, že odporca na náklade dohody o zrážkach zo mzdy, uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 28. 01. 2008 nemá právo na zrážky zo mzdy navrhovateľa. Keďže ale určovací návrh, tak ako ho vymedzil navrhovateľ v žalobe, nie je spôsobilým prostriedkom ochrany práv navrhovateľa, súd návrh správne zamietol a to bez toho, aby sa v súlade s ustálenou judikatúrou zaoberal meritom veci.

Navrhovateľ v odvolaní okresnému súdu vytkol nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav. V rámci svojej argumentácie uvedenej v odvolaní nevychádzal z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu, nevyjadril zásadné argumenty vo vzťahu ku konkrétnym dôvodom zamietnutia návrhu, kde okresný súd dôsledne rozlíšil medzi prípadnou existenciou naliehavého právneho záujmu v prípade, ak by bol navrhovateľ správne vymedzil petit žaloby, t. zn., že by sa bol domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a absenciou naliehavého právneho záujmu vo vzťahu k petitu žaloby, tak ako ho vymedzil navrhovateľ v žalobe. Navrhovateľ v odvolaní podstatným spôsobom nespochybnil správnosť uvedených záverov okresného súdu, len bez kontextu so záverom okresného súdu a dôvodmi zamietnutia žaloby poukazoval na to, že vzhľadom na skutočnosť, že práva a povinnosti účastníkov konania boli dočasne ošetrené nariadením predbežného opatrenia, bol podľa navrhovateľa daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, čo vzhľadom na petit žaloby, tak ako bol vymedzený v žalobe, neobstojí, pretože jedna vec je dočasná úprava práv a povinností účastníkov zmluvného vzťahu vo forme predbežného opatrenia a druhá vec je správne vymedzený petit žaloby, ktorým je súd viazaný. Argumentácia navrhovateľa o tom, že za účelom dočasnej úpravy práv a povinností účastníkov konania bolo vydané uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, v dôsledku čoho neboli vykonávané zrážky zo mzdy navrhovateľa, nemá vplyv na správnosť záverov okresného súdu, ktorý návrh zamietol z dôvodov uvedených v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku. Existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je podstatnou náležitosťou určovacej žaloby. Ak súd zamietne určovaciu žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, je vylúčené, aby sa zároveň zaoberal vecou samou, neobstojí preto odvolacia námietka navrhovateľa, že súd sa mal zaoberať žalobným návrhom z pohľadu stavu záväzku medzi účastníkmi konania a na základe toho potom posúdiť, či má alebo nemá odporca voči navrhovateľovi právo na výkon zrážok zo mzdy navrhovateľa. V súvislosti s úlohou a cieľom určovacej žaloby v systéme prostriedkov právnej ochrany odvolací súd uvádza, že určovacia žaloba nie je čo do naliehavého právneho záujmu spravidla opodstatnená, v prípadoch, keď možno žalovať priamo na splnenie povinnosti (§ 80 písm. b) OSP). Určovacia žaloba má preventívny charakter a je opodstatnená najmä v prípadoch, keď k porušeniu práva ešte nedošlo (čo v danom prípade splnené nebolo, pretože na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy už boli pred podaním žaloby a pred nariadením predbežného opatrenia vykonávané zrážky zo mzdy navrhovateľa, čo samotný navrhovateľ

nespochybní). Len čo je porušenie subjektívneho práva dokonané, možno žalovať priamo na plnenie reparáciu škodlivých právnych následkov zo strany žalovaného. Preto v takýchto prípadoch nebude daný naliehavý právny záujem na určovacej žalobe. Aj v týchto prípadoch však bude daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení a to spravidla vtedy, ak určovacia žaloba vytvorí pevný právny základ medzi účastníkmi a tak naplní svoj preventívny charakter a cieľ zabrániť ďalším prípadným sporom medzi účastníkmi konania, čo by v danom prípade prichádzalo do úvahy, ak by sa navrhovateľ podanou žalobou domáhal určenia neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Je preto veľmi dôležité, aby navrhovateľ správne vymedzil petit určovacej žaloby tak, aby určovacia žaloba mohla naplniť svoj preventívny charakter a cieľ. V uvedenej súvislosti poukazuje odvolací súd na stanovisko uverejnené v ZSP 78/2006, podľa ktorého: „Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku sa viaže na konkrétny určovací petit (to čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva“.

V danom prípade navrhovateľ vymedzil petit určovacej žaloby tak, že sa domáhal určenia, že odporca na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 28. 01. 2008 nemá právo na zrážky zo mzdy navrhovateľa. Takto vymedzenému petitu určovacej žaloby chýba opora v existencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, z ktorého by vyplýval záver prečo nemá odporca nárok na zrážky zo mzdy navrhovateľa, teda prečo by nemali platiť práva a povinnosti účastníkov dohody o zrážkach zo mzdy v nej dohodnuté, čo je v prípade žaloby o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy zrejmé, pretože absolútna neplatnosť právneho úkonu pôsobí ex tunc voči každému.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodne okresný súd podľa ust. § 224 ods. 4 OSP, kde sa uvádza, že „ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 OSP, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa“.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.